
Minimální mzda 2019

Můžeme přijmout Euro?

ČMKOS

Josef Středula, Martin Fassmann

#KonecEvnePrace

Minimální mzda

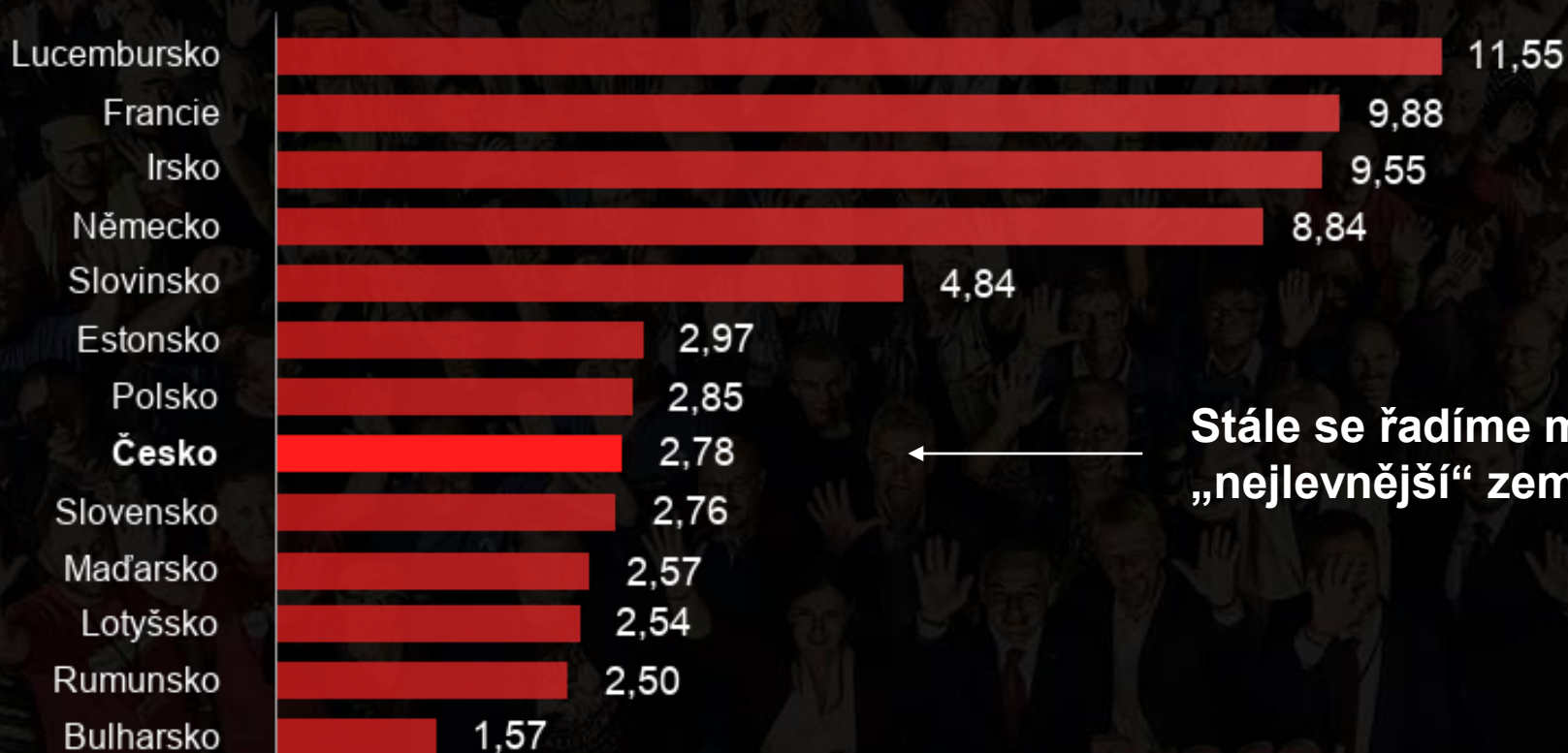
Kam se máme posunout v roce 2019?

#KonecEvnePrace

Jak jsme na tom teď?

ČMKOS

výše minimálních mezd ve vybraných státech EU v přepočtu na Euro (2018)

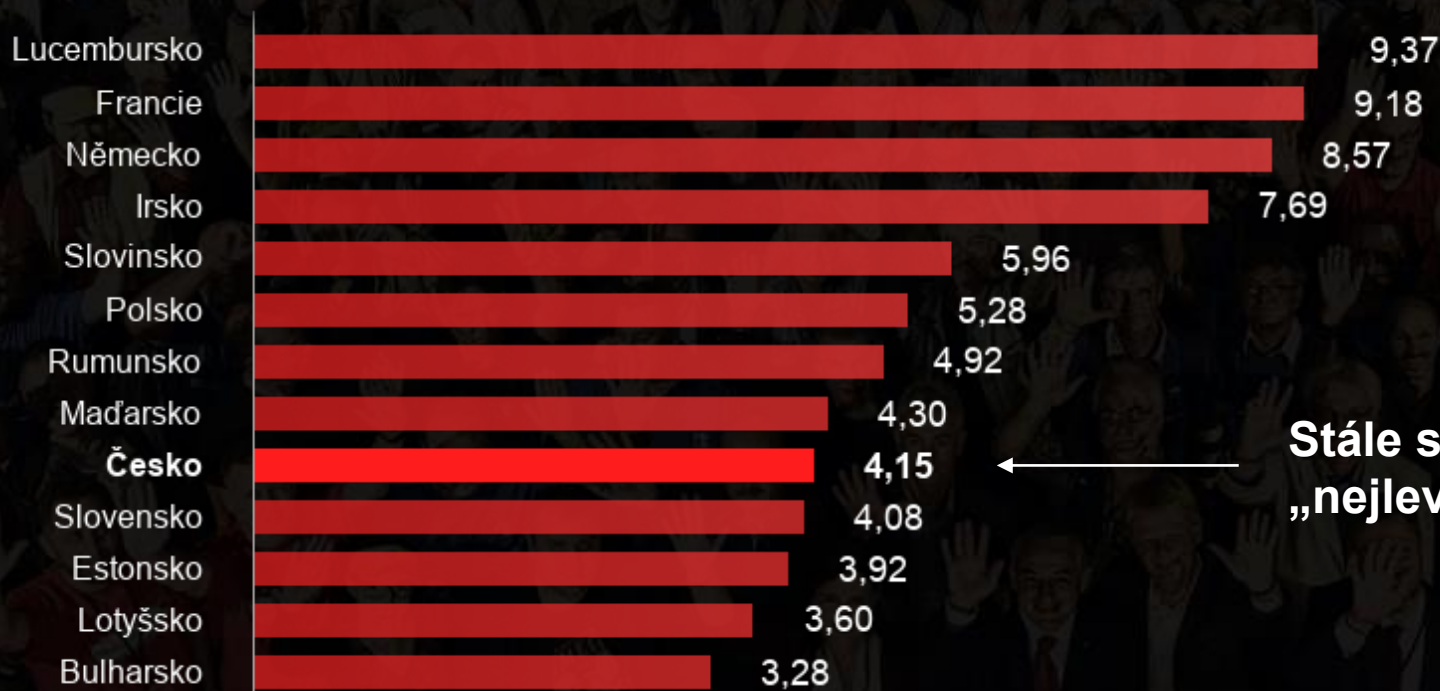
Stále se řadíme mezi
„nejlevnější“ země v EU.

#Koneclevnépráce

Jak jsme na tom teď?

výše minimálních mezd ve vybraných státech EU podle PKS (2018)

Stále se řadíme mezi „nejlevnější“ země v EU.

#KoneclevnéPrace

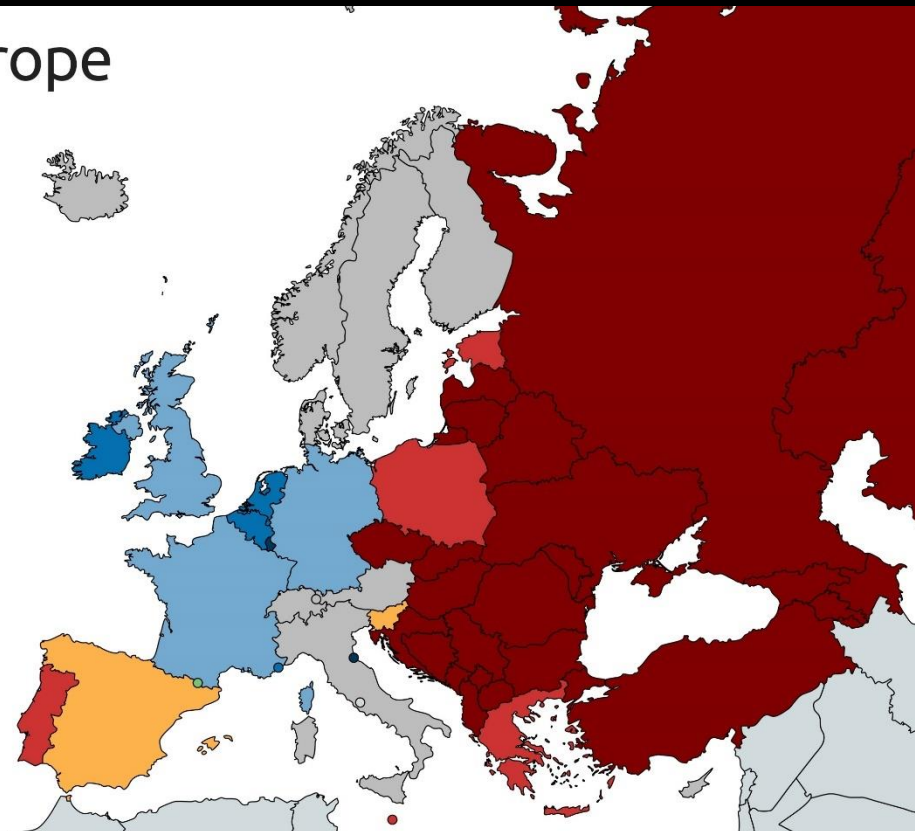
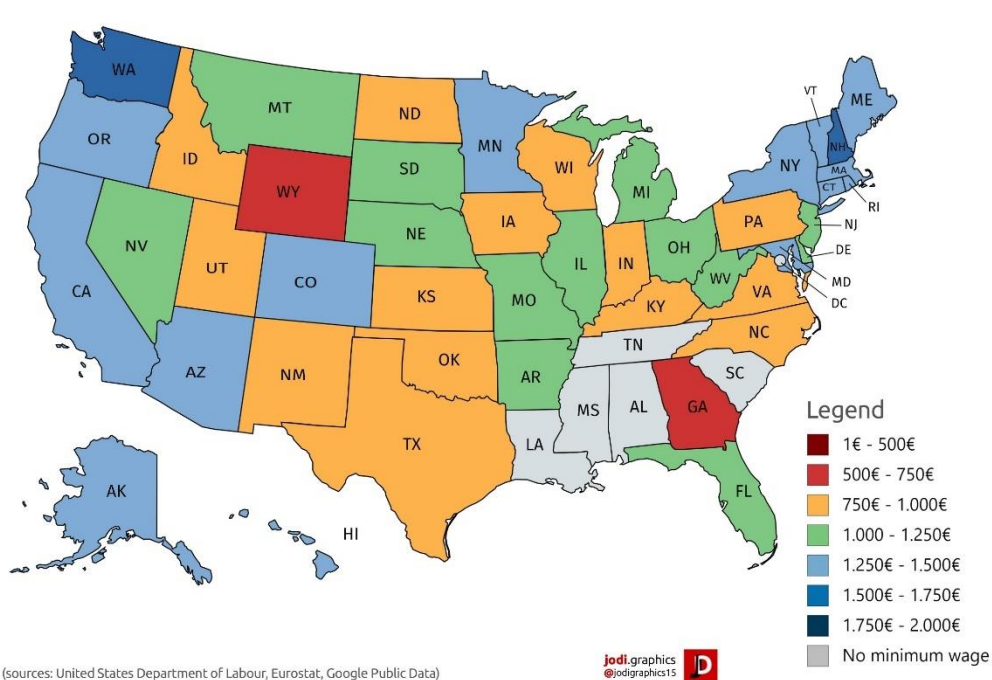
Jak jsme na tom teď?

výše minimálních mezd ve vybraných státech (2018)

Minimum wage* for the US and Europe

* monthly gross salary for a full-time job (40hours per week / 4weeks)

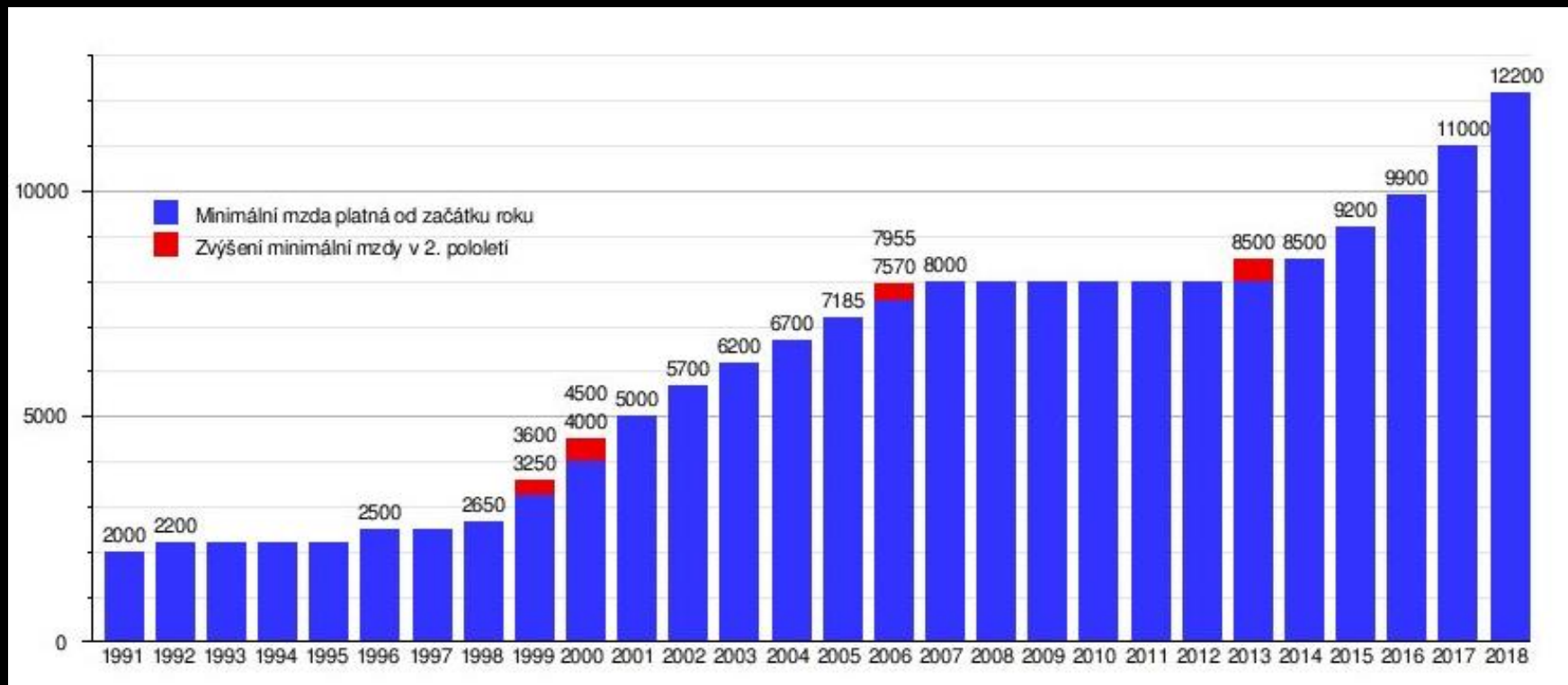

(sources: United States Department of Labour, Eurostat, Google Public Data)

Vývoj minimální mzdy v ČR?

vývoj minimální mzdy v ČR 1991 - 2018

Požadavek ČMKOS na rok 2019:

13 700 Kč

Pokračujme v navyšování

ČMKOS

	2015	2016	2017	2018	2019
MM (Kč/měs.)	9200	9900	11000	12200	13700
PM (Kč/měs.)	26591	27575	29500	31600	33100
MM/PM (%)	34,6	35,9	37,3	38,6	41,5
Tempo růstu (%)		7,6	11,1	9,8	12,3
Přírůstek MM (Kč)		+700	+1100	+1200	+1500

Náš požadavek
se **nevymyká**
trendu.

Vstup do eurozóny

Je v současné době reálný?

#KonecEvnePrace

Proč se bavit o Euru?

ČMKOS

- Žádná relevantní politická síla nyní neprosazuje okamžité přijetí eura.
- Nikdo se ani nezaobírá našimi **mezinárodními závazky** v dlouhodobějším horizontu.
- Udělali jsme ekonomickou analýzu, která má za cíl **objektivně informovat** o přínosech a nákladech přijetí Eura.

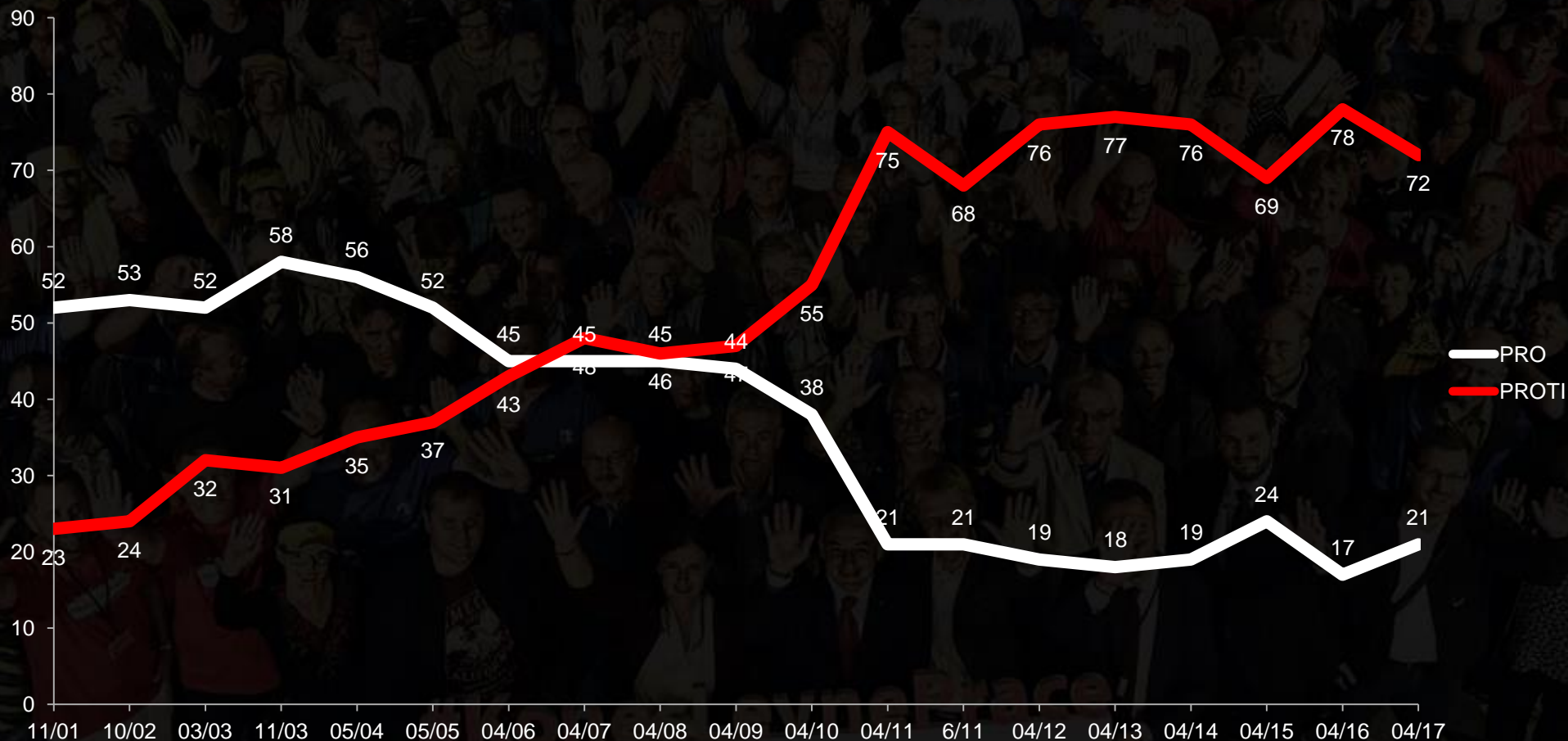
Východiska

- Faktické **vyčleňování eurozóny od ostatních zemí** (dvourychlostní Evropa)
- Kritický **nedostatek analýz**, studií a simulací dopadů na ekonomiku ČR při přijetí Eura
  - Chybí například analýza vlivu pohybu kurzu na jednotlivé odvětví ekonomiky
  - Nejsou k dispozici aktuální odhady bilance zisků a ztrát

→ Nedůvěra občanů ČR k Euru

Názory obyvatel na Euro

Nové skutečnosti

- Změny v regulacích a institucích EU mají vliv na finanční dopad pro vstup do eurozóny. Změnila se tak situace oproti roku 2004, kdy ČR vstupovala do EU. Například:
  - Povinná účast v **Evropském stabilizačním mechanismu ESM** znamená vklad 49 mld. Kč a závazek dalšího vkladu 365 mld. Kč.
  - Povinná účast v **Bankovní unii** přes 140 mld. Kč. (120 mld. zvýšení zákl. kapitálu a stát cca 20 mld.)

Na stole je legitimní otázka...

Sbližujeme se ekonomicky se Západem?

#KonecEvnePrace

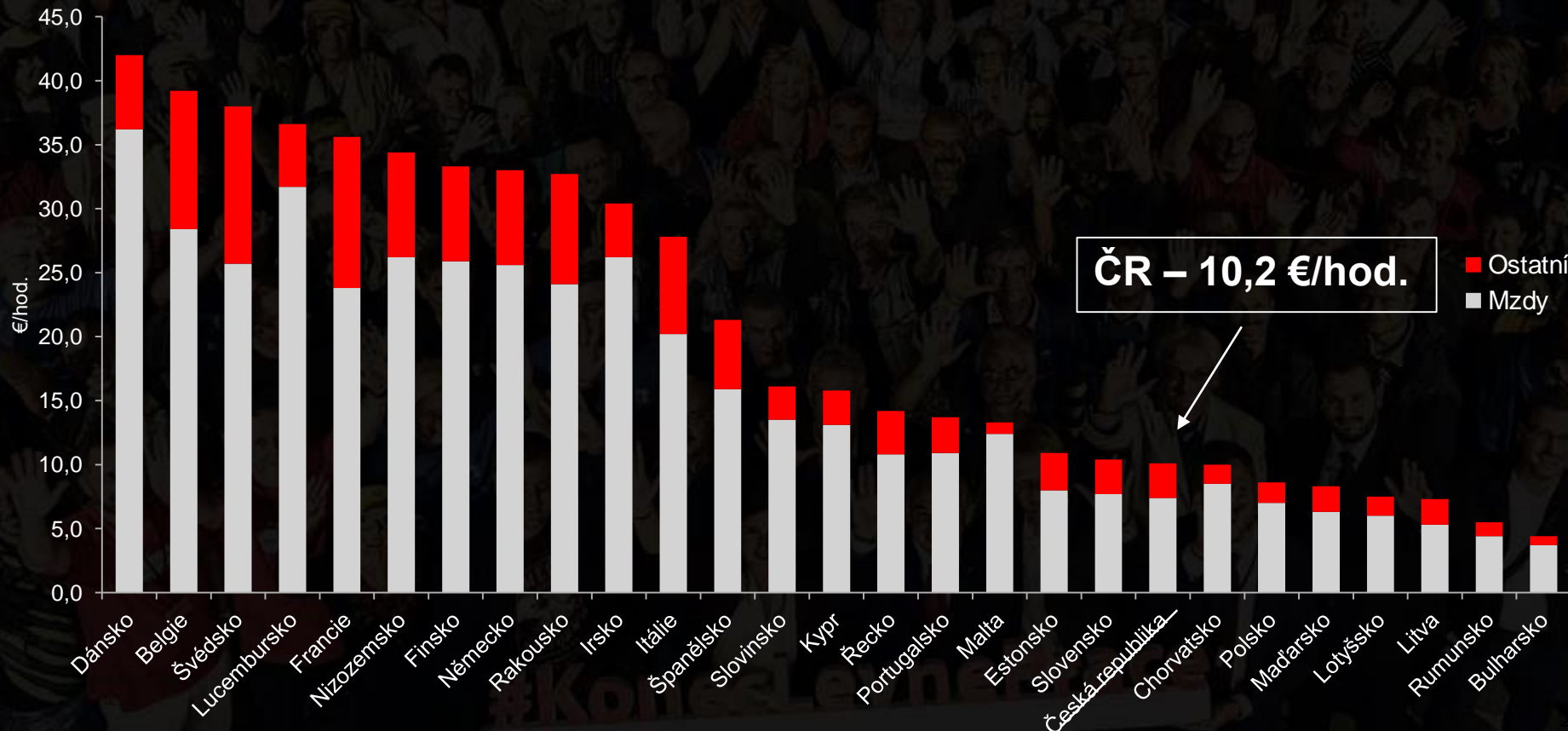
Konvergence

- Maastrichtská kritéria vs. **reálná kritéria**. Bude mít členství v eurozóně se současnými kritérii pozitivní vliv na:
  - mzdy, resp. příjmy domácností, produktivitu
  - tempo růstu domácího produktu
  - růst soukromé a veřejné spotřeby, tzn. životní úroveň
  - soudržnost starých a nových členských států

Konvergence

náklady práce v zemích EU v € na hodinu v roce 2016

Konvergence

Odhad vývoje nominálních hodinových nákladů práce v České republice v letech 2016-2019
(dle prognózy MF a ČNB)

	2016	2017	2018	2019
Tempo růstu průměrné nominální mzdy (MF)	3,7	7	7,1	4,7
Posílení kurzu	0	2,59	3,42	1,57
Celkem tempo růstu nominálních nákladů práce v EUR	3,7	9,8	10,8	6,3
Nominální hodinové náklady práce v EUR	10,2	11,2	12,4	13,2
Tempo růstu průměrné nominální mzdy (ČNB)	3,7	6,9	7,4	4,9
Posílení kurzu	0	2,59	5,32	1,61
Celkem tempo růstu nominálních nákladů práce v EUR	3,7	9,7	13,1	6,6
Nominální hodinové náklady práce v EUR	10,2	11,19	12,7	13,5

Jak by na tom byly české mzdy při rozdílném kurzu?

Průměrná mzda ve 4. čtv. 2017 v Kč:

31 646

Průměrná mzda v €

Konvergence

Za jak dlouho dostihnou české náklady práce náklady práce ve vyspělých zemích EU?

	Při kursu 27 Kč/€ a rychlosti konvergence z předchozích 10 let	Při kursu silnějším o 10 % (24,3 Kč/€) a rychlosti konvergence z předchozích 10 let	Při kursu silnějším o 20 % (21,6 Kč/€) a rychlosti konvergence z předchozích 10 let
Norsko	nikdy	nikdy	495
Dánsko	207	122	86
Belgie	185	113	80
Švédsko	147	95	68
Francie	112	76	56
Nizozemí	113	76	55
Finsko	134	83	58
Rakousko	103	69	50
Německo	84	59	45
ČR	0	0	0

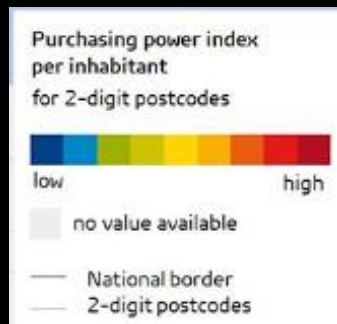
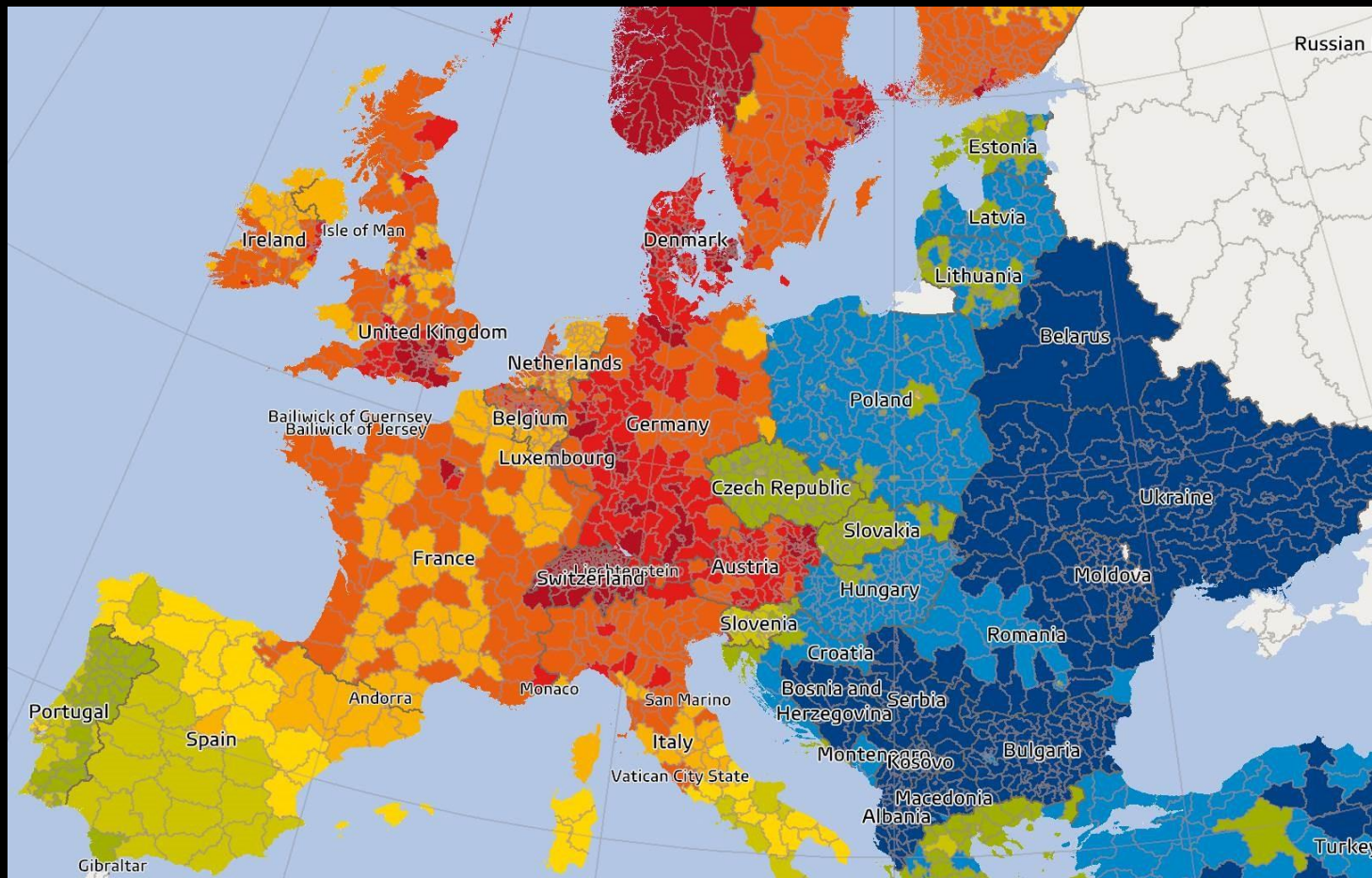
Konvergence – jak to tedy je?

- Rozdíly mezi nejchudšími a nejbohatšími zeměmi EU jsou pořád vysoké viz. mzdová úroveň
- Mimo ekonomickou krizi rostly země mimo eurozónu (EMU) rychleji než ty v eurozóně
  - průměr mimo EMU byl 2,2 % HDP, v EMU 1,3 %
- Všechny země střední a východní Evropy, které vstoupily do EMU, zatím nedosáhly temp svého růstu v úrovni před vstupem
- Vstup do eurozóny v současné době tedy není zárukou zrychlení či alespoň udržení tempa růstu

EUROPE NEEDS A
PAY RISE

Jaká je kupní síla v EU?

Co s konverzním kurzem?

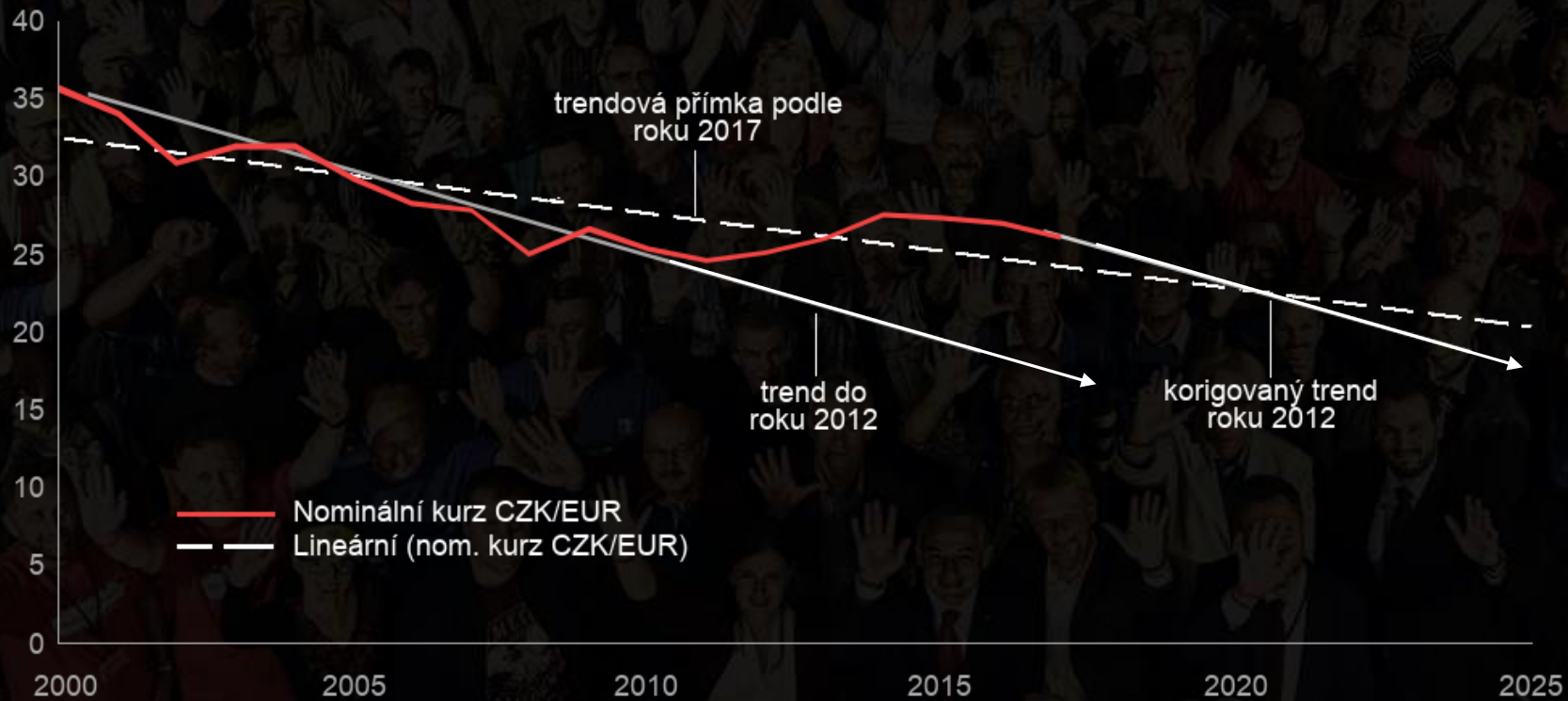

Je důležitý pro zhodnocení majetku či úspor domácností, pro udržení konkurenceschopnosti českých podniků a hospodářský růst

Prognóza vývoje kurzu

CZK/EUR 2000 2005 2010 2015 2020 2025

— Nominální kurz CZK/EUR
- - Lineární (nom. kurz CZK/EUR)

Prognóza vývoje kurzu

ČMKOS

	2016	2017	2018	2019
MF ČR (leden 2018)	27	26,3	25,4	25
meziroční posílení (%)	0	2,59	3,42	1,57
ČNB (únor 2018)	27	26,3	24,9	24,5
meziroční posílení (%)	0	2,59	5,32	1,61
ČMKOS (listopad 2017)	27	26,2	25,3	24,4
meziroční posílení (%)	0	2,96	3,44	3,56

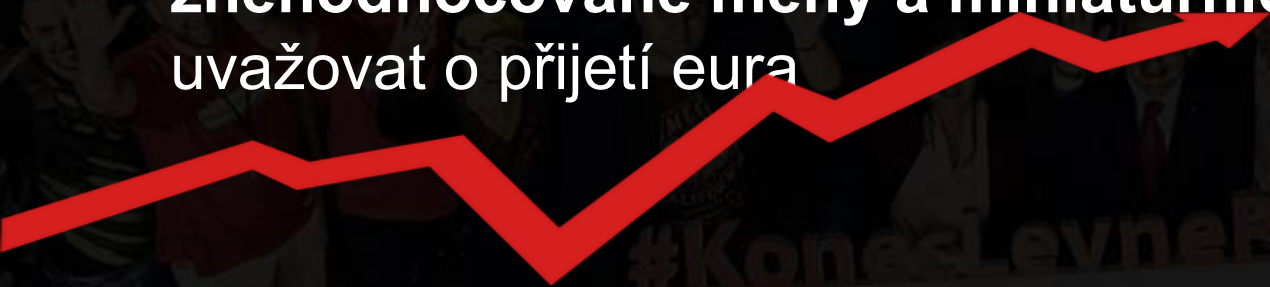
Kurz **bude posilovat** dle výpočtů všech relevantních institucí

Budoucnost kurzu

- Posílení české měny **minimálně o cca 20 %** dává šanci na konvergenci mezd (nákladů práce) k Německu a Rakousku
- **Česká koruna musí mít naprosto volný pohyb**, aby mohla přirozeně posilovat
- Životaschopnost a konkurenceschopnost jedině **bez opakovaně znehodnocované měny a miniaturních mezd**; teprve pak lze uvažovat o přijetí eura

---

Jaké jsou přínosy a náklady?

Co konkrétně pro ekonomiku bude znamenat přijetí eura. Jaké finanční dopady to bude mít na jednotlivé ekonomické subjekty.

Přínosy

Přínosy	Odhad	Typ
Snížení rizika měnových krizí	Dopředu nelze kvantifikovat	makro
Snížení transakčních nákladů u nebankovních podniků (0,28-0,5 % HDP)	+ 13-23 mld. Kč ročně	mikro
Snížení nákladů na kurzové zajištění u nebankovních podniků (0,4 % HDP)	+ 18 mld. Kč ročně	mikro
Snížení úrokových sazeb	Aktuálně nepůsobí	makro
Stimulace ekonomického růstu	Aktuálně nelze prokázat	makro
Zvýšení finanční disciplíny	Nelze kvantifikovat	makro
Účast na formulaci a implementaci společné měnové a kurzové politiky zemí eurozóny	Nelze kvantifikovat	makro
Transparentnost vyjádření cen a mezd	Dopředu nelze kvantifikovat	makro
Přínosy z účasti v ESM a Bankovní unii	Dopředu nelze kvantifikovat	makro

Náklady

ČMKOS

Náklady	Odhad	Typ
Riziko asymetrického šoku	Dopředu nelze kvantifikovat	makro
Riziko apreciacie kurzu	Aktuálně nelze kvantifikovat	makro
Jednorázové náklady účasti ČR v ESM (8 % HDP)	- 413,7 mld. Kč (hradí stát)	makro
Jednorázové náklady účasti ČR v Bankovní unii	- 8,2 – 19,7 mld. Kč (hradí stát) - 112 – 124 mld. Kč (hradí banky)	makro mikro
Jednorázové náklady podniků na zavedení eura (0,86 % HDP)	- 40 mld. Kč (hradí pod. sektor)	mikro
Výpadek příjmů z konverzních a zajišťovacích operací	- 29 – 39 mld. Kč (banky)	mikro

---

Závěry

Jaké jsou realistické závěry studie?

#KonecEvnePrace

Závěry

- **Náklady** podnikatelské sféry, spojené s naším vstupem do eurozóny, zřetelně **převyšují kvantifikovatelné přínosy přijetí eura**
- Na jednotlivé sektory národní ekonomiky bude působit protichůdně
  - nebankovní podnikatelský sektor jednoznačně pozitivní, **dopady na**
  - **bankovní sektor jsou výrazně negativní**
- Výrazné posílení kurzu české koruny a zesílení konkurenčních tlaků vůči české podnikatelské sféře
- **Výrazné zvýšení výdajů státního rozpočtu** související s povinným vstupem ČR do eurovalu a bankovní unie

Závěry

- Urychlený vstup do systému ERM II před ukončením procesu stabilizace kurzu se může skokově „přetavit“ do velmi silného konverzního kurzu → ohrožení konkurenceschopnosti malých a středních českých podniků

V současné situaci České republiky není vhodné (a do značné míry ani možné) s přijetím eura v ČR spěchat.
